

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

30 mei 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Anissa Tamsamani**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Temsamani.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Hubert Brouns, Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey;

de heren Louis Bril, Jean-Marie Dedecker, Marc van den Abeelen;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

Zie:

714 (2005-2006)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

Zie ook:

842 (2005-2006)

– Nr. 1: Verslag over gedachtewisseling

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 2 mei 2006 het ontwerp van instemmingsdecreet besproken bij de overeenkomst tussen de BLEU en Servië en Montenegro inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen (ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004). Het ontwerp van decreet werd daarna eenparig aangenomen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW FIENTJE MOERMAN, VICE-MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, ONDERNEMEN, WETENSCHAP, INNOVATIE EN BUITENLANDSE HANDEL

Bij de aanvang van haar uiteenzetting wijst minister *Fientje Moerman* erop dat het bij het voorliggende investeringsbeschermingsakkoord met Servië en Montenegro in wezen om een type-akkoord gaat. De voorbije dertig jaar heeft de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) een groot aantal van dergelijke wederzijdse investeringsbeschermingsovereenkomsten afgesloten met landen die niet tot de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) behoren. Binnen de OESO zelf gelden immers andere regels.

De minister preciseert verder dat naar intern Belgisch recht, die BLEU-investeringsbeschermingsovereenkomsten een gemengd karakter hebben. Dit gemengde karakter werd formeel vastgesteld door de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) van 31 mei 1994.

De vandaag voorliggende overeenkomst tussen de BLEU en Servië en Montenegro is vrijwel volledig gebaseerd op de hogergenoemde typetekst, die op 29 juni 1994 werd goedgekeurd door de toenmalige Vlaamse Regering. Dienaangaande wijst de minister er nog op dat sinds 2002 ook milieu- en sociale clausules in de meeste van die verdragen werden opgenomen.

Afsluitend laat de minister nog opmerken dat de inhoud van de BLEU-typetekst uit 1994 momenteel wordt besproken door de verschillende betrokken regeringen, zijnde: de regering van het Groothertogdom Luxemburg, de Belgische federale regering en de

regeringen van de drie Belgische gewesten. Dit met het oog op het opstellen van een nieuwe basistekst. In deze nieuwe typetekst zullen de milieu- en de sociale clausules reeds standaard worden opgenomen. Zodra hierover overeenstemming is bereikt tussen de verschillende betrokken regeringen, zal vanzelfsprekend ook het parlement in kennis worden gesteld van de nieuwe basistekst.

II. BESPREKING

Specifiek met betrekking tot het voorliggende investeringsbeschermingsakkoord met Servië en Montenegro peilt de heer *Karim Van Overmeire* naar de juridische consequenties van dit verdrag, van een mogelijke keuze voor onafhankelijkheid door Montenegro bij het aldaar voor 21 mei geplande referendum. Zal dit akkoord dan automatisch gelden tussen de BLEU enerzijds en de opvolgerstaten van Servië en Montenegro anderzijds?

De *minister* antwoordt hierop dat het voorliggende verdrag wordt afgesloten tussen de BLEU enerzijds en de staat Servië en Montenegro anderzijds. Ingeval zich achteraf een wijziging mocht voordoen in de staatsvorm van een van de betrokken staten-partijen, dienen de hiervoor vigerende regels van het internationaal publiekrecht in het algemeen en van het verdragenrecht in het bijzonder te worden toegepast. Aangenomen mag worden dat de staten-rechtsopvolgers de bestaande akkoorden gewoon zullen overnemen. In casu is er overigens nog geen akkoord zolang niet alle betrokken partijen het verdrag geratificeerd hebben. Ondertekening op zich volstaat immers niet om een verdrag tot stand te laten komen. Mochten er zich hierrond problemen voordoen, dan zal evidentierwijze juridisch advies worden ingewonnen bij ter zake kundige juristen.

Mevrouw *Miet Smet* constateert ten algemenen titel dat in de memorie van toelichting bij deze investeringsbeschermingsovereenkomst niet of nauwelijks gegevens zijn opgenomen over de omvang van de respectieve investeringen in elkaars land. Wel zijn er summierere gegevens opgenomen over import en export, maar in se zegt dit niks over het investeringsvolume. Wat meer informatie over de kern van de zaak ware dan ook welkom geweest.

Zonder het potentiële nut van deze overeenkomst in twijfel te willen trekken, spreekt mevrouw Smet ver-

der ook het vermoeden uit dat het investeringsvolume in kwestie waarschijnlijk niet erg hoog is.

De *minister* constateert dat de vraag van mevrouw Smet – zoals deze ook zelf beaamt – eerder retorisch van aard is. Het ontbreken van cijfergegevens over investeringen vindt overigens deels mee zijn oorsprong in het feit dat er nogal wat uiteenlopende definities voor/van investeringen bestaan. Naar toekomstige verdragen toe, zal de minister haar administratie in elk geval vragen om te zorgen voor enige cijfermatige onderbouwing.

Minister Fientje Moerman blijft verder ook ten stelligste overtuigd van het nut en de noodzaak van het afsluiten van dergelijke investeringsbeschermingsovereenkomsten. Het centrale doel van die overeenkomsten is immers het scheppen van een adequaat juridisch kader dat toelaat om in alle veiligheid te investeren in landen waar zulks niet meteen evident is, in casu in landen die niet tot de OESO behoren. Ze bieden met name bescherming tegen willekeurige onteigeningen en nationalisaties, ze garanderen dat vreemde investeringen op gelijke voet met binnenlandse investeringen worden behandeld én ze garanderen dat investeringen uit derde landen allemaal op dezelfde manier worden behandeld.

Daarop inpikkend wijst de heer *Karim Van Overmeire* op de recente nationalisatie van de aardgasindustrie in Bolivia door president Evo Morales. In de hypothese dat hierbij een bedrijf uit België of Luxemburg zou betrokken zijn én in de veronderstelling dat er een investeringsbeschermingsovereenkomst zou bestaan tussen de BLEU en Bolivia, wenst hij te vernemen wat zo'n akkoord concreet kan betekenen in een dergelijke situatie. Het risico is immers niet denkbeeldig dat bepaalde regeringen zich in dit soort van situaties niet gebonden zullen achten door akkoorden die door hun voorgangers werden afgesloten.

De *minister* antwoordt daarop dat naast de hoger genoemde clause van de meest begunstigde natie (MFN) en de vergoedingsplicht (voorafgaandelijke billijke vergoeding) bij onteigenende maatregelen, een dergelijke overeenkomst ook een eigen juridisch kader creëert waarin investeringsgeschillen kunnen worden geregeld en waarbij de benadeelde investeerder desnoods ook een beroep kan doen op internationale arbitrage. Dit soort van verdragen biedt met andere woorden wel degelijk extra garanties tegen allerhande risico's en biedt tevens mogelijkheden voor effectief rechtsherstel. De verdragen in kwestie worden ook met staten afgesloten en niet met regimes. Behoudens in zeer uitzonderlijke gevallen kan

een eventueel nieuw regime zich dus niet zonder meer ontheven voelen van verdragsverplichtingen die voortvloeien uit door zijn voorgangers afgesloten verdragen.

In het verlengde daarvan wenst de heer *Van Overmeire* ook te vernemen of de Belgische, dan wel de Vlaamse regering desgevallend ook een rol spelen bij dergelijke betwistingen.

De *minister* antwoordt daarop dat het evident lijkt dat een overheid haar ingezetenen zal helpen en bijstaan bij betwistingen met vreemde overheden. Vooral in de eerste fase van een eventuele betwisting, met name de fase waarin er gestreefd wordt naar een minnelijke oplossing voor het geschil, zal diplomatieke bijstand nuttig kunnen zijn. Ook bij het opzetten van een internationale arbitrage kan overigens diplomatieke bijstand geboden worden.

Nog met betrekking tot het BLEU-investeringsbeschermingsakkoord met Servië en Montenegro, laat de heer *Luk Van Nieuwenhuysen* opmerken dat de ambassadrice van Servië en Montenegro, mevrouw Milica Pejanovic-Djurisic, tijdens een aan deze vergadering voorafgaand deel van de commissiebijeenkomst (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 842/1*) gewag gemaakt heeft van een economische zending van de drie gewesten naar Servië en Montenegro in de loop van de maand juni. Van de minister had de heer Van Nieuwenhuysen dan ook graag vernomen over welk soort van zending het hier gaat. Betreft het een specifieke investeringszending of is het een algemene economische zending?

De *minister* antwoordt daarop dat zijzelf zeker geen missie naar Servië en Montenegro gepland heeft. Mogelijks gaat het hier om een gezamenlijke beursdeelname of een ander soortgelijk initiatief van de drie exportagentschappen. Een omvattende economische missie is het in elk geval niet en er is ook geen ministeriële deelname gepland.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004 tenslotte eveneens aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

De verslaggever,

Anissa
TEMSAMANI

De voorzitter,

Karim
VAN OVERMEIRE
